

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту
Завідувач кафедри, к.т.н., доц.
_____ Г.Н. Полетаєва
«__» _____ 20__ р.

**ЦІФРОВІ ІНКЛЮЗИВНІ МЕТАФОРИЧНІ КАРТИ:
ДИЗАЙН ТА КОРИСТУВАЦЬКИЙ ДОСВІД**

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:
Студентка групи 6Д

_____

Махтій Анна Олександрівна
(ПІБ)

Керівник:
к.т.н., доцент

_____

Полетаєва Г.Н.
(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ
к.т.н., доцент

_____

Полетаєва Г.Н.
(ПІБ)

Нормоконтроль
старший викладач

_____

Шейник С.П.
(ПІБ)

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 2025

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

Кваліфікаційна робота
(Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи)

_____магістр_____

на тему Цифрові інклюзивні метафоричні карти: дизайн та користувацький досвід

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6Д
спеціальності
022 Дизайн
(шифр і назва спеціальності)

_____Махтій А.О._____

(прізвище та ініціали)

Керівник Полетаєва Г.Н.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Вишемирська С.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2025 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Інформаційних технологій та дизайну
 Кафедра Дизайн
 Освітній рівень другий (магістерський) рівень
 Спеціальність 022 Дизайн
 Освітньо-професійна програма Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач
 кафедри дизайну
 к.т.н., доцент Полетаєва Г.Н.
 “   ”   2025 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Махтій Анни Олександрівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Цифрові інклюзивні метафоричні карти: дизайн та користувацький досвід

керівник роботи Полетаєва Г.Н., к.т.н., доцент,
 (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “16” 09 2025 року №440-с

2. Строк подання студентом роботи 10.12.2025

3. Вихідні дані до роботи дослідження за темою, дизайн-проект цифрових метафоричних карт

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ, Розділ 1 – Теоретичні основи метафоричних карт у контексті дизайну, Розділ 2 – Інклюзивний дизайн та користувацький досвід у цифрових продуктах, Розділ 3 – Аналіз цифрових аналогів та дослідження користувачів, Розділ 4 – Дизайн-проект цифрових метафоричних карт з елементами інклюзії, Загальні висновки, Список використаної літератури

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) плакати 50x100 6 штук, презентація

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Основний розділ	Полетаєва Г.Н., доцент	16.09.2025	16.11.2025
Нормоконтроль	Шейник С.П., старший викладач	05.12.2025	10.12.2025

7. Дата видачі завдання _____ 10 вересня 2025 року _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Аналіз наукової літератури за темою дослідження	10.09-15.09	
2	Дослідження теми роботи	16.09-15.10	
3	Обґрунтування вибору практичної частини	16.10-15.11	
4	Розробка дизайну прототипу	16.11-01.12	
5	Написання текстової частини кваліфікаційної роботи	20.11-01.12	
6	Оформлення роботи згідно вимог	02.12-10.12	

Студент _____ Махтій А.О. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)Керівник роботи _____ Полетаєва Г.Н. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Махтій А.О. Цифрові інклюзивні метафоричні карти: дизайн та користувацький досвід. – Рукопис.

Робота на здобуття освітнього ступеню магістр за спеціальністю 022 Дизайн. Херсонський національний технічний університет. Хмельницький, 2025.

Кваліфікаційна робота магістра присвячена дослідженню особливостей дизайну та користувацького досвіду цифрових інклюзивних метафоричних карт. У роботі розглянуто теоретичні основи метафори як інструменту візуальної комунікації, принципи інклюзивного дизайну та цифрової доступності, а також специфіку UX/UI у психологічно чутливих цифрових продуктах. Проведено аналіз існуючих цифрових аналогів і потреб цільової аудиторії. Практичним результатом роботи є дизайн-проект цифрової платформи метафоричних карт, орієнтований на різні групи користувачів і спрямований на створення емоційно безпечного та доступного цифрового середовища.

Ключові слова: метафоричні карти, інклюзивний дизайн, UX/UI дизайн, цифровий продукт, користувацький досвід.

ABSTRACT

Makhtii Anna Digital inclusive metaphorical cards: design and user experience. – Manuscript.

Master's Degree Thesis in Specialty 022 Design. Kherson National Technical University. Khmelnytskyi, 2025.

The Master's qualification thesis is devoted to the study of design features and user experience of digital inclusive metaphorical cards. The research examines the theoretical foundations of metaphor as a tool of visual communication, the principles of inclusive design and digital accessibility, as well as the specifics of UX/UI design in psychologically sensitive digital products. An analysis of existing digital analogues and target audience needs was conducted. The practical outcome of the thesis is a design project of a digital metaphorical card platform aimed at different user groups and focused on creating an emotionally safe and accessible digital environment.

Keywords: metaphorical cards, inclusive design, UX/UI design, digital product, user experience.

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТАФОРІЧНИХ КАРТ У КОНТЕКСТІ ДИЗАЙНУ	12
1.1. Аналіз наукових джерел за темою дослідження	12
1.2. Метафора як інструмент пізнання та проектування в дизайні	13
1.3. Метафоричні асоціативні карти як об’єкт дизайнерського проектування	16
1.4. Емоційний дизайн та користувацький досвід у чутливих цифрових продуктах	19
Висновки	22
РОЗДІЛ 2. ІНКЛЮЗИВНИЙ ДИЗАЙН ТА КОРИСТУВАЦЬКИЙ ДОСВІД У ЦИФРОВИХ ПРОДУКТАХ	23
2.1. Поняття та принципи інклюзивного дизайну в сучасній дизайн- практиці	23
2.2. Доступність цифрових інтерфейсів та стандарти accessibility	28
2.3. Користувацький досвід у психологічно чутливих цифрових продуктах	32
2.4. Роль дизайнера у формуванні інклюзивного цифрового досвіду	34
Висновки	38
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЦИФРОВИХ АНАЛОГІВ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ КОРИСТУВАЧІВ	39
3.1. Огляд і аналіз цифрових аналогів метафоричних асоціативних карт	39
3.2. UX/UI проблеми існуючих рішень	46
3.3. Особливості графічних рішень метафоричних карт	51
Висновки	55
РОЗДІЛ 4. ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ЦИФРОВИХ МЕТАФОРІЧНИХ КАРТ З ЕЛЕМЕНТАМИ ІНКЛЮЗІЇ	56

4.1. Загальна концепція дизайн-проєкту	56
4.2. Графічні рішення та художня стилістика	59
Висновки	61
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
Додаток А	65
Додаток Б	69
Додаток В	72

ВСТУП

Актуальність роботи. Сучасний цифровий дизайн дедалі частіше виходить за межі суто функціонального проектування, звертаючись до емоційних, психологічних та гуманістичних аспектів взаємодії людини з візуальними продуктами. У цьому контексті зростає актуальність дослідження інструментів, здатних забезпечити делікатну та інклюзивну комунікацію з користувачем, зокрема у психологічно чутливих цифрових середовищах. Одним із таких інструментів є метафоричні асоціативні карти, що поєднують художній образ, символічне мислення та відкритість інтерпретації.

Метафоричні карти широко застосовуються у психологічній та терапевтичній практиці, проте в контексті дизайнерського проектування, особливо в цифровому форматі, вони залишаються недостатньо дослідженим об'єктом. Актуальність теми зумовлена необхідністю осмислення метафоричних карт як самостійного дизайнерського продукту, що потребує цілісного підходу до графічних рішень, користувацького досвіду та принципів інклюзивного дизайну.

Особливого значення у сучасних умовах набуває інклюзивність цифрових продуктів, яка передбачає врахування різноманітних фізичних, сенсорних, когнітивних та емоційних потреб користувачів. У психологічно чутливих цифрових продуктах, до яких належать метафоричні карти, дизайнерські рішення безпосередньо впливають на комфорт, безпеку та етичність взаємодії з візуальним матеріалом. Це зумовлює необхідність комплексного аналізу теоретичних засад метафори, емоційного дизайну та стандартів доступності.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та практична розробка дизайн-проекту цифрових метафоричних карт з елементами інклюзії, спрямованого на створення емоційно нейтрального та доступного візуального середовища.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначено такі **завдання**:

- проаналізувати наукові джерела з проблематики метафори, метафоричних карт та дизайну емоційного досвіду;
- дослідити метафору як інструмент пізнання та проектування в дизайні;
- розглянути метафоричні асоціативні карти як об'єкт дизайнерського проектування;
- проаналізувати принципи інклюзивного дизайну та стандарти доступності цифрових продуктів;
- здійснити огляд цифрових аналогів метафоричних карт і виявити їхні графічні та UX/UI особливості;
- розробити авторський дизайн-проект цифрових метафоричних карт з урахуванням принципів інклюзії.

Об'єктом дослідження є цифрові візуальні продукти, орієнтовані на емоційну та асоціативну взаємодію з користувачем.

Предметом дослідження є художні, графічні та концептуальні особливості проектування цифрових метафоричних карт з елементами інклюзивного дизайну.

Теоретичною і методологічною основою магістерської кваліфікаційної роботи стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників у галузі дизайну, візуальної комунікації та психології сприйняття, зокрема роботи Р. Арнхейма, Дж. Лакоффа та М. Джонсона, В. Папанека, Д. Нормана, К. Юнга, Н. Барни, Р. Михайлової, Л. Костенко, а також дослідження Г. Амброза і П. Гарріса, В. Лідвелла, К. Холдена та Дж. Батлера. Методологічну основу роботи становлять концепції візуальної метафори, емоційного та інклюзивного дизайну, принципи універсального проектування, а також системний і міждисциплінарний підходи, що поєднують теоретичний аналіз, порівняльне дослідження, методи візуально-графічного аналізу та проектні методи дизайну.

Методи дослідження включають аналіз наукової та професійної літератури з питань дизайну, візуальної метафори, інклюзивного та емоційного дизайну, що дозволило сформулювати теоретичне підґрунтя дослідження. Порівняльний аналіз цифрових аналогів метафоричних карт застосовано з

метою виявлення актуальних підходів до графічних рішень, принципів подачі візуального матеріалу та проблем доступності. Методи візуального аналізу використано для дослідження композиційних, колористичних і стилістичних особливостей метафоричних образів. Узагальнення результатів теоретичного й аналітичного етапів дозволило сформулювати вимоги до авторського дизайн-проєкту, а проєктний метод у дизайні застосовано для практичної реалізації цифрового набору метафоричних карт з елементами інклюзії.

Наукова новизна роботи полягає у розгляді метафоричних асоціативних карт як об'єкта цифрового дизайнерського проєктування з позицій інклюзивного та емоційно орієнтованого дизайну.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання результатів роботи та розробленого дизайн-проєкту в дизайнерській, освітній і психологічній практиці, а також у подальших наукових дослідженнях у сфері цифрового дизайну.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, 4 розділів, висновків, списку використаних джерел і 3 додатків. Повний обсяг роботи становить 80 сторінок, 5 сторінок займають ілюстрації, 2 сторінки - літературні джерела. Обсяг основної частини дипломної роботи становить 67 сторінок.

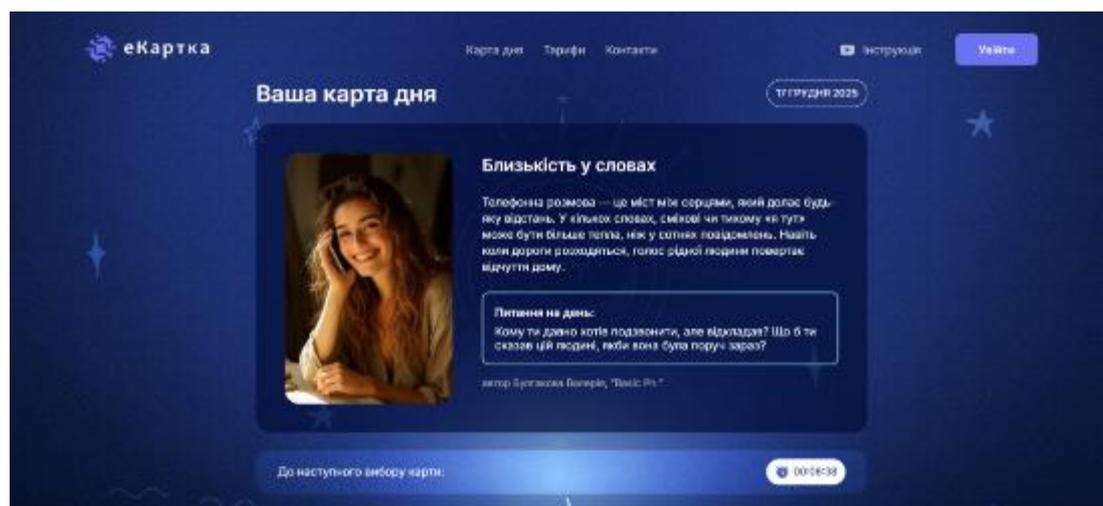
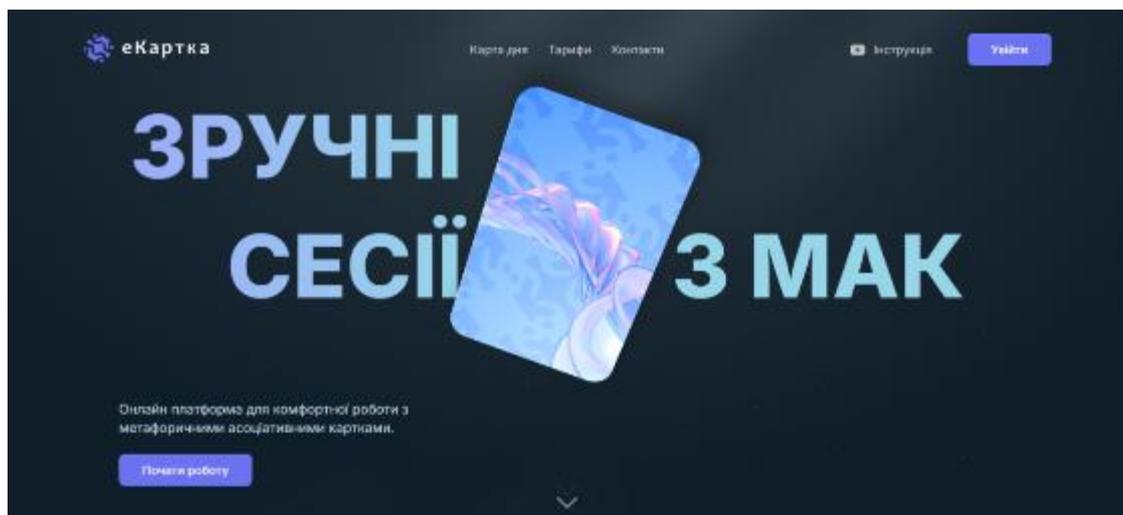

Рисунок В.2. Ekartka (<https://www.ekartka.com.ua/>) позиціонується як перший український сервіс для простих та ефективних сесій з метафоричними асоціативними картками

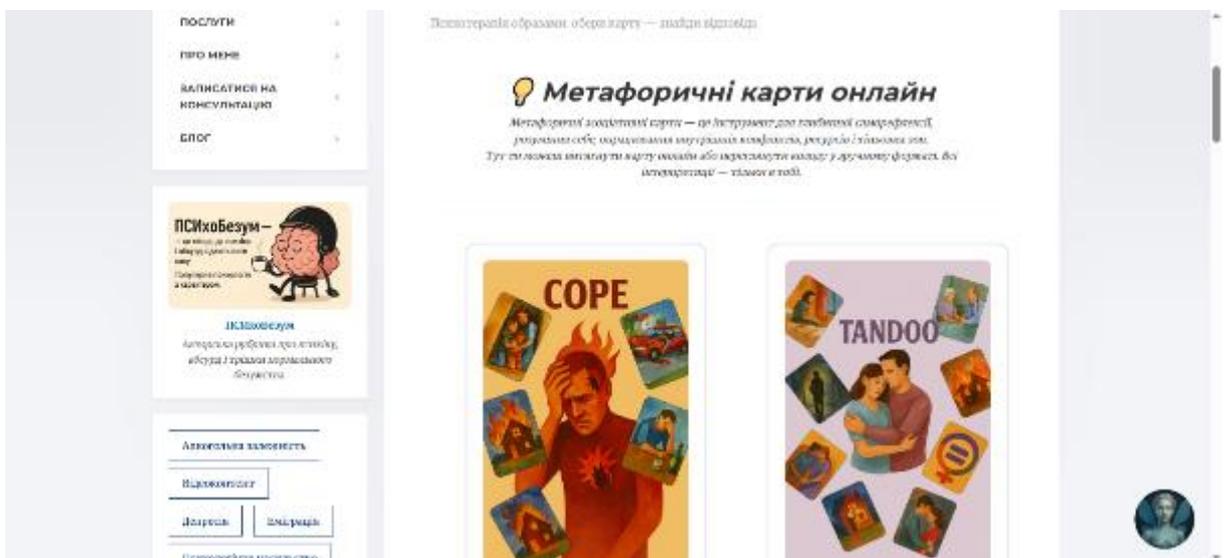

Рисунок В.3. Psikholog.pro МАК онлайн (<https://psikholog.pro/mak-karty-onlayn/>)
– вітчизняна платформа для роботи з метафоричними картами

Рисунок В.4. Metaphoric cards: Хееп - один з найбільш функціональних додатків для роботи з МАК на Android-платформі

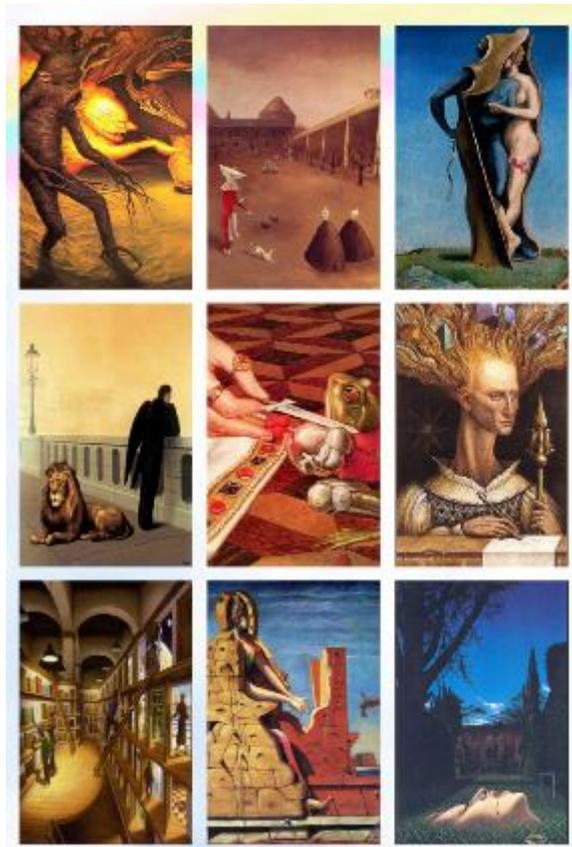

Рисунок В.5. Metaphorical cards: Prism - спеціалізований додаток, що містить 108 метафоричних карт авторської колоди «Prism»

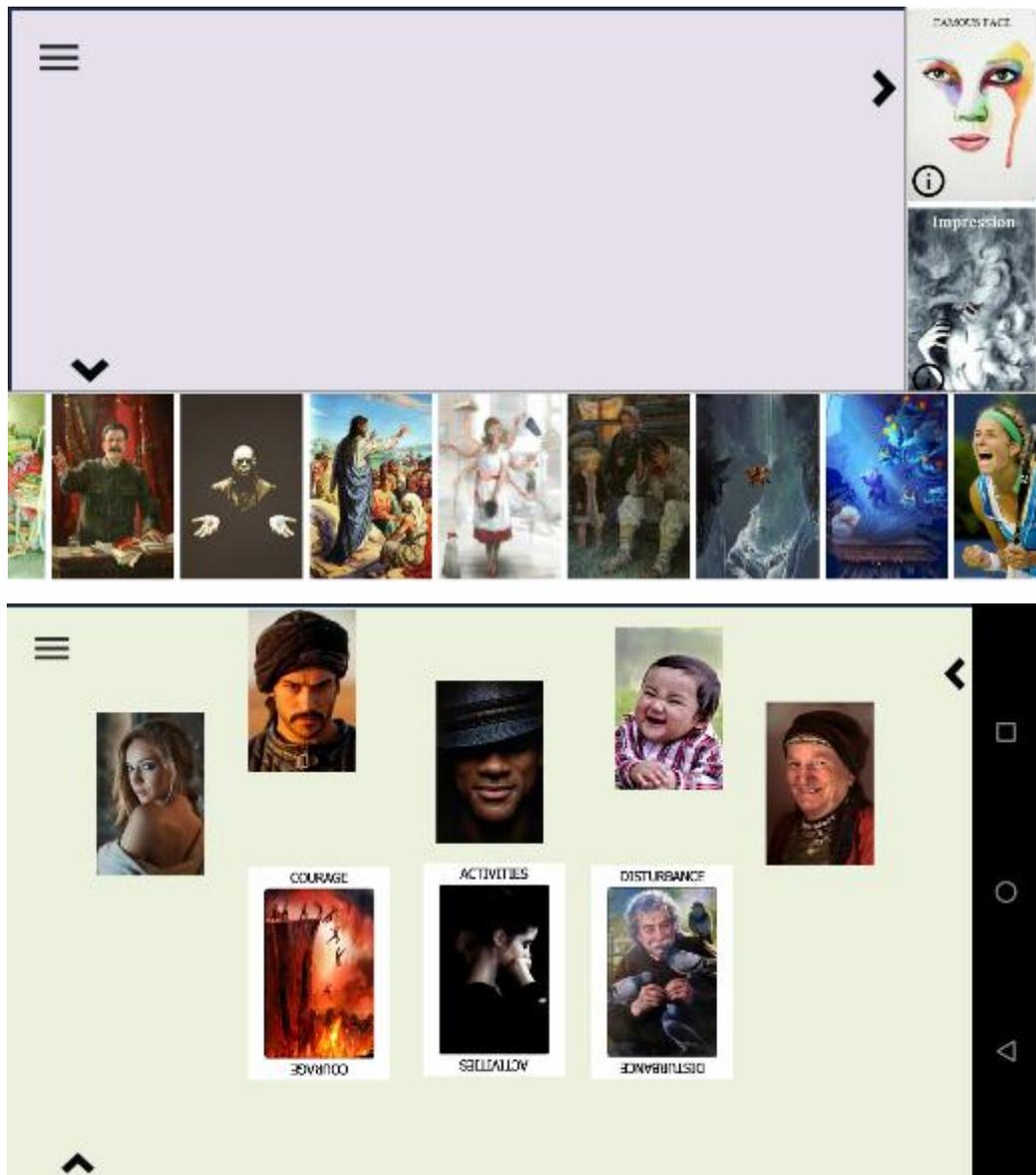

Рисунок В.6. MetaCards (Metaphoric Cards) – додаток, орієнтований на професійних коучів

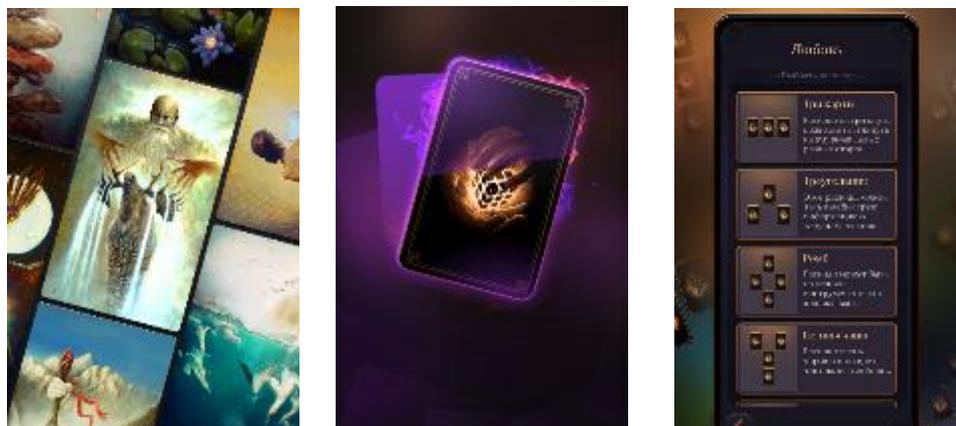

Рисунок В.7. Algorithm - Metaphoric Cards демонструє інтегрований підхід до мобільного додатку МАК

Рисунок В.8. Колода «Habitat»

Рисунок В.9. Колода «Соре» Еллі Раман

Рисунок В.10. Колода «Місто сили або сила міст» Наталії Сабліної

Рисунок В.11. Метафоричні карти «Танець Життя» авторка Матийків Ірина

Рисунок В.12. Проектне рішення метафоричних карт